

Nr 27.

Ankom till riksdagens kansli den 28 april 1921 kl. 12 m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1922 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt.

(2:a avd.)

Närvarande: herrar Röing, Antonsson, Wohlin, Gustaf Nilsson, K. A. Nilson, Åhlmans Olof Olsson, Rosén, Eriksson i Grängesberg, Jonsson i Hökhult, Olsson i Kullenbergstorp, Bärge, Lithander, Boman, P. Alb. Bergström, Rune, Björnsson, Jönsson i Fridhill, Uddenberg, Lövgren i Nyborg och Brännström.

Genom proposition nr 180 av den 25 februari 1921, vilken hänvisats till bevillningsutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande

Förslag

till

förordning med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1922 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Härigenom förordnas, att, utan hinder av bestämmelserna i 18 § 1 mom. i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt, vid 1922 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt det beskattningsbara beloppet för svensk medborgare, som är här i riket mantalsskriven, skall beräknas efter följande grunder:

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 7 saml. 23 häft. (Nr 27.)

a) För en var skattskyldig skall från det taxerade beloppet såsom fritt från skatt avdragas följande belopp (*ortsavdrag*):

Om han är mantalsskriven inom ort tillhörande ortsgrupp	I,	900 kronor,
» » » » » » » »	II,	1,050 »
» » » » » » » »	III,	1,200 »
» » » » » » » »	IV,	1,350 »
» » » » » » » »	V,	1,500 »

b) Utöver ortsavdraget äger skattskyldig, vilken är gift eller har hemmavarande eller av honom helt eller delvis underhållna barn, vilka icke uppnått 21 år och icke själva skola taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt, erhålla avdrag (*familjeavdrag*) dels med 300 kronor för varje sådant barn, dels ock med 300 kronor för hustru, om skattskyldig är gift, eller för husföreståndarinna, om skattskyldig är ogift (varmed jämställas, att skattskyldig är änklings, änka eller frånskild).

För barn, vars föräldrar båda leva men icke äro gifta med varandra, skall, därest enligt ovan givna bestämmelser båda föräldrarna skulle vara berättigade till avdrag, endast modern eller, om barnet vistas hos fadern, endast denne åtnjuta avdrag.

c) I enskilda fall, då skattskyldigs skatteförmåga på grund av särskilda omständigheter (långvarig sjukdom, olyckshändelse, ålderdom, underhåll av andra närstående än dem, för vilka han äger åtnjuta familjeavdrag, eller annan därmed jämförlig omständighet) är väsentligt nedsatt, må det skattefria avdraget ökas med högst 700 kronor. Sådana utgifter för annans underhåll, som avses i 10 § i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt, må icke åberopas såsom grund för avdrag enligt detta stycke.

d) Den del av det taxerade beloppet, som överstiger summan av de enligt a), b) och c) här ovan för den skattskyldige medgivna avdrag men icke dubbla summan av samma avdrag, upptages i det beskattningsbara beloppet till sitt halva belopp.

Den del av det taxerade beloppet, som överstiger dubbla summan av medgivna avdrag, ingår i sin helhet i det beskattningsbara beloppet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1922.

Beträffande vad föredragande departementschefen enligt omnämnda statsrådsprotokoll vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t, utöver vad nedan återgives, anfört till motivering för förslaget, får utskottet hänvisa till propositionen.

Departementschefen har i ärendet anfört bland annat följande:

*Departements-
chefen.*

»Efter det frågan om skattefria avdrag senast var föremål för riksdagens prövning, har, såvitt man kan bedöma, prisstegringen nått sin kulmen. Enligt socialstyrelsens beräkningar utgjorde nämligen prisstegringen vid kvartalsskiftet september—oktober 1920 181 procent av 1914 års nivå och vid årsskiftet 1920—1921 171 procent av samma nivå. Efter sistnämnda tidpunkt hava levnadskostnaderna ytterligare nedgått, och en fortsatt nedgång torde vara att förvänta. Att denna nedgång dock under innevarande år icke kan väntas bliva så väsentlig, att en förhöjning med femtio procent av de skattefria avdrag, som hänföra sig till årets inkomster, kan anses för hög, synes uppenbart.

Då de skäl, som föranlett föregående riksdagar att besluta viss förhöjning av de skattefria avdragen, allt fortfarande föreligga, torde proposition angående förordning med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1922 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt, av enahanda innehåll som motsvarande förordning rörande avdrag vid 1921 års taxering, nu böra avlätas till riksdagen.

Jag vill i detta sammanhang erinra om, att 1920 års riksdag även antog ett förslag till förordning med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1921 års taxering till bevillning av inkomst och att förordning i detta ämne likaledes utfärdades den 19 november 1920 (nr 783). Dessa bestämmelser, som hava sin särskilda betydelse beträffande kommunalbeskattningen, innebära i stort sett 50 procents förhöjning på de skattefria avdrag, som jämlikt 1920 års riksdagsbeslut skola enligt bevillningsförordningen gälla vid taxeringen till bevillning av inkomst.

Givetvis framställer sig frågan, huruvida ej motsvarande bestämmelser böra införas även med avseende å 1922 års taxering. Det är emellertid uppenbart, att medgivandet av avdrag tarvar större försiktighet med avseende å kommunalbeskattningen än beträffande statsbeskattningen, synnerligast med hänsyn till kommuner med företrädesvis små inkomsttagare och utan värdefullare fastigheter, då ju i dessa kommuner en utsträckt avdragsrätt kan föranleda skattebördans huvudsakliga överflyttande på ett fåtal inkomsttagare. För närvarande är det omöjligt att bedöma, huru den nu medgivna avdragsrätten kan komma att verka vid innevarande års taxering. Såsom jag förut antytt, kan man ej heller nu förutse, huru stark nedgång i prisnivån kan komma att äga rum under innevarande år. Båda dessa faktorer kunna emellertid vara kända vid den tidpunkt, då 1922 års riksdag samlas. Därest beslut rörande den ifrågavarande avdragsrätten fattas vid riksdagens början, är detta också tids nog för att beslutet skall kunna lända till efterrättelse vid 1922 års taxering. Jag erinrar här om att ett liknande förfaringsätt tidigare vid ett flertal riksdagar tillämpats ifråga om såväl taxeringen till

bevillning för inkomst som taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt. Av nu angivna grunder finner jag det rådligast, att avgörandet av frågan om förhöjning av de skattefria avdragen beträffande bevillningstaxeringen år 1922 uppskjutes till samma års riksdag.»

Utskottet.

Då utskottet icke har något att erinra mot vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 180, antaga ovan återgivna förslag till förordning med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1922 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Stockholm den 28 april 1921.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.
